

OOPP

Osobní ochranné prostředky pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou

Úvod

Podle definice v Evropské směrnici 89/686/EWG ze dne 21. prosince 1989, o přizpůsobení právních předpisů v členských zemích ve vztahu k osobním ochranným prostředkům, se pod osobními ochrannými prostředky (OOPP) rozumí veškeré zařízení a prostředky, které jsou k tomu určeny a mají být osobou nošeny nebo udržovány, aby byla osoba chráněna proti jednomu či více nebezpečí, která by mohla ohrozit její zdraví a bezpečnost.

Za OOPP se rovněž považuje:

- systém, sestávající z více zařízení nebo prostředků sestavených výrobcem, které mají osobu chránit proti jednomu nebo více možná současně se vyskytujícími rizik;
- zařízení nebo prostředek oddělitelně nebo neoddělitelně spojený s osobním vybavením, které má osoba nosit nebo udržovat pro účinnost;
- vyměnitelné součásti OOPP, které jsou nespolehlivé samostatně a používají se výlučně pro tyto OOPP.

Za součást patřící k OOPP se rozumí všechny spojovací systémy, které se s OOPP vyskytují na trhu, aby byly spojeny s vnějším zařízením, dokonce když tento spojovací systém není k tomu určen, musí být uživatelem stále během trvání vystavení nebezpečí nošen nebo udržován.

Kategorie OOPP:

- 1. kategorie: malé nebezpečí (malé mechanické údery).
- 2. kategorie: vážné nebezpečí.
- 3. kategorie: větší nebo smrtelné nebezpečí.

OOPP pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou jsou zařazeny do 3. kategorie.

K těmto OOPP 3. kategorie patří všechna vybavení, která jsou určena pro ochranu před pádem z výšky a do volné hloubky.

Požadavky na OOPP

Technické požadavky

OOPP musí odpovídat požadavkům na bezpečnost a zdraví. Musí být vyvíjeny a vyráběny tak, že zaručují co možná nejvyšší možnou úroveň ochrany při současném zohlednění ergonomie a pohodlí při nošení.

Soulad s evropskými normami.

Výrobce se může od normy odchýlit, když disponuje technickým řešením, které je ještě vhodnější než dané požadavky.

Požadavky na kontrolu

- **1. kategorie:** malé nebezpečí = certifikace samotným výrobcem.
- **2. kategorie:** vážné nebezpečí = EN-zkouška konstrukčního vzoru.
- **3. kategorie:** větší nebo smrtelné nebezpečí = EN-zkouška konstrukčního vzoru a EN-zajištění kvality.

Požadavky na označení

EN-označení musí být uvedeno na každém vyrobeném OOPP a obalu tak, že je viditelné, čitelné a nevymazatelné po předpokládanou dobu životnosti OOPP.

EN-označení se sestává z písmen CE následovanými posledními 2 číslicemi roku výroby, sériového a továrního čísla.

EN-označení uvádí, že výrobek odpovídá požadavkům Evropské směrnice 89/686/EWG.

Pro OOPP 3. kategorie je povinností označení čísla laboratoře, která zajišťuje kontrolu kvality.

Požadavky na informace pro uživatele

Ke všem OOPP musí být od výrobce připojen technický popis. Tento popis musí obsahovat:

- návod na použití, čištění, údržbu a kontrolu;
- údaje o pevnostních limitech a o technických zkouškách;
- pokyny pro kombinaci s jinými výrobky;
- příklady použití;
- životnost;
- popis pro periodické zkoušku (název a adresa výrobce, sériové číslo, datum výroby, datum nákupu, datum prvního uvedení do užívání, jméno uživatele);
- zda si zasluhuje doporučení nebo ne, aby výrobek používala jedna a tatáž osoba;

- pro vybavení jednotek PO věcnými prostředky pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou je vhodné spolupracovat s odborníkem, který má nezbytné zkušenosti z praktických nasazení.

Údržba, zkoušky, evidence OOPP

Pro bezpečné používání věcných prostředků požární ochrany používané ve výšce a nad volnou hloubkou je nutné dodržovat několik podmínek. Zejména musí všechny tyto prostředky procházet pravidelnými revizemi a údržbou.

Níže je konkrétně popsána situace ve Francii.

Ve Francii je nařízením ze dne 19. března 1993, které vychází z Evropské směrnici 89/656/EWG, stanoveno, že každý osobní ochranný prostředek proti pádu z výšky (dále jen "OOPP") musí být v daných intervalech podroben přezkoušení, a to **minimálně každých 12 měsíců.**

Povinnost provádět tyto revize je stanovena v:

- Nařízení č. 93-41 ze dne 11. ledna 1993, kterým se převedla Evropská směrnice 89/656/EWG do francouzského právního řádu a jsou v něm písemně vymezena všechna organizační opatření a veškeré podmínky nasazení pro vybavení a ochranné prostředky.
- Nařízení ze dne 19. března 1993, ve kterém jsou uvedena periodická časová období přezkoušení a seznamy OOPP, které musí být přezkušovány.
- Návodoch výrobce, který zadává podmínky používání a časové intervaly pro provádění revizí (může stanovit také interval kratší než je 12 měsíců pro provádění revizí).

Prováděné revize mají za cíl zajistit takový stav OOPP, který umožňuje jejich okamžité použití a zamezuje vzniku nebezpečných situací.

Přes jakékoli výsledky periodických kontrol musí být věcné prostředky používané ve výšce a nad volnou hloubkou staženy po překročení doby jejich životnosti (stanovuje výrobce).

Periodické kontroly musí být prováděny výrobcem nebo osobou pověřenou výrobcem.

Frekvence provádění periodických prohlídek závisí na pokynech výrobce. Obecně se ale musí kontroly provádět:

- před každým použitím (resp. po osobním přidělení),
- před a po každém použití,
- každé tři měsíce u textilních výrobků (důkladná kontrola)¹,
- ročně u všech kovových výrobků (důkladná kontrola)¹.

Uživatel musí informovat osobu pověřenou výrobcem o každém nevhodném použití věcného prostředku.

Všechny údaje a výsledky kontrol musí být zaznamenány v evidenčním kartě. Soubor evidenčních karet vytváří bezpečnostní registr OOPP.

---

¹ neplatí v České republice

V tomto bezpečnostním registru musí být pro každý kontrolovaný výrobek uvedeno:

- model - typ (druh) výrobku,
- výrobní číslo (jiný identifikační údaj),
- datum výroby,
- datum prodeje,
- datum prvního použití,
- jméno uživatele, pokud je OOPP přiděleno určité osobě
- datum ukončení životnosti (když je k dispozici).

Údržba OOPP

OOPP a její součásti je nutno udržovat definovaným způsobem. Je nutné dodržet minimálně následující podmínky:

- OOPP nevystavovat chemickým vlivům (výpary rozpouštědel, kyselin apod.),
- každá změna nebo oprava smí být provedena pouze výrobcem,
- všechny výrobky musí být uskladněny tak, že nejsou stlačeny, místo musí být dobře větráno a chráněno před působením světla, extrémních teplot a agresivních nebo leptavých látek,
- všechny znečištěné výrobky musí být očištěny čistou vodou a opláchnuty, potom bez kontaktu s tepelnými zdroji usušeny. Při tom nesmí být vystaveny přímému slunci. **Nikdy nečistit OOPP vysokotlakou vodou,**
- primární pro provádění údržby jsou pokyny výrobce.

Několik doporučení

- Textilní výrobky (lana, postroje, smyčky) prát v pračce nebo ručně pomocí jemných pracích prostředků a propláchnout čistou vodou (při maximální teplotě 30° C). Potom pomalu a bez přímého působení tepla usušit.
- Údržba kovových částí - pravidelné olejování mechanických částí (osy, pružiny) zajistí lepší fungování.

OOPP, která musí procházet pravidelnými kontrolami

- Postroje.
- Smyčky.
- Kotvicí prostředky.
- Slaňovací zařízení (prostředky).
- Spojovací prostředky (karabiny).
- Lana.

- Přilby.
- Tlumiče pádu.
- Bezpečnostní prostředky.
- Blokanty.
- Kladky.

Pokyny pro provádění periodických kontrol

1. Vedení evidenční karty:

Je možné použít vzor evidenční karty, který se nachází v návodu výrobce (viz vzor pro lana).

2. Vytvoření plánu kontrol, které musí být provedeny. doporučuje se následující obsah kontroly:

- popsání „historie“ prostředku,
- kontrola - popis bezpečnostních prvků,
- kontrola - popis dalších prvků,
- funkční zkouška,
- zátěžová zkouška,
- poznámky.

Kontrola před zařazením prostředku do užívání

Uživatel obdrží s výrobkem i technický popis, který dodává výrobce. Dále se doporučuje uvádět následující informace - údaje o typu, sériové číslo, rok výroby, datum nákupu, datum prvního použití, jméno uživatele, když je OOPP přiděleno jmenovitě jedné osobě a provedené kontroly (datum kontroly, razítko a podpis kontrolující osoby).

Kontrolující osoba vyplní evidenční list OOPP, který zařadí do bezpečnostního registru a parafrázuje list uživatele, že výrobek je způsobilý pro další užívání.

Periodická kontrola:

Cílem periodické kontroly je zhodnocení stavu OOPP a rozhodnutí o jeho vyřazení, případně dalším používání.

Je vhodné vytvořit přehled všech kontrolovaných OOPP, ve kterém musí být popsáno:

- jakého druhu výrobek je,
- sériové nebo identifikační číslo,
- datum první kontroly,
- datum příští kontroly, která má být provedena,
- datum vyřazení.

Závěr

Vytvořením bezpečnostního registru se kontroly OOPP ulehčí.

Je nutné speciální odborná příprava a zmocnění pro provádění periodických kontrol. Ve Francii je tato odborná příprava organizována výrobcem, který zajišťuje odborníka, který dále školí osoby pro provádění kontrol prostředků pro práce ve výšce.

Kontrolující osoba nese plnou odpovědnost za prostředky.

Pro provedení bezpečné záchrany z výšky a volné hloubky je nutné znát nejenom techniky záchrany, ale být vybaven nutnými prostředky, které jsou ve stavu, který nevytváří použitím další nebezpečí.